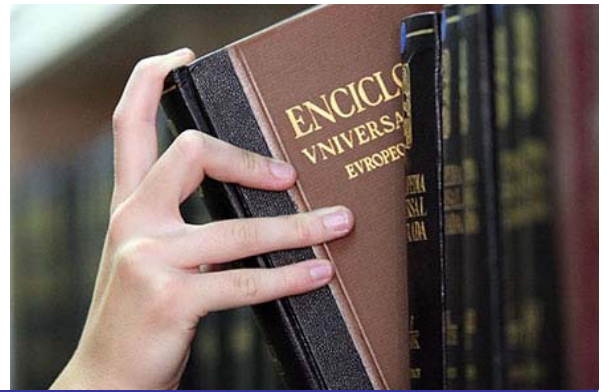

Univerzitetna knjižnica Maribor

UNIVERZA V MARIBORU
Univerzitetna knjižnica Maribor
Gospejna ulica 10, 2000 Maribor

KAZALCI USPEŠNOSTI KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI NA UNIVERZI V MARIBORU ŠTUDIJSKO LETO 2006/2007

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA MARIBOR

KAZALCI USPEŠNOSTI KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI NA UNIVERZI V MARIBORU

Študijsko leto 2006/2007

Zbrala in uredila:

Dunja Legat

Komisija za kakovost UKM:

Dr. Jerneja Ferlež

Branka Kerec

Sandra Kurnik Zupanič

Dunja Legat

februar 2008

UVOD

Že nekaj let je Univerzitetna knjižnica vpeta v evalvacijo Univerze v Mariboru kot celote. Na pobudo njene Komisije za ocenjevanje kakovosti UM se je UKM prvič lotila samoevalvacije leta 2002. Skozi prizmo meril, ki so postavljeni v Pravilniku o postopku samoevalvacije in evalvacije univerze in njenih članic, ki je bil sprejet leta 2006, smo se samoevalvacije že leta 2002 lotili na ustrezen način. Od takrat Univerzitetna knjižnica Maribor vrednoti svojo dejavnost vsako leto. Iz vidika vzpostavljanja sistema zagotavljanja kakovosti, smo vsakič nadgrajevali metodologijo. Izdelali smo strategijo na področju zagotavljanja kakovosti. V tej temeljni usmeritvi je posebna pozornost usmerjena k atributom, kot so poslanstvo, osrednjost, nacionalnost, regionalnost, ciljna usmerjenost, organiziranost, kakovost, uspešnost, aktualnost/temeljnost, dovezetnost, knjižnica kot učni center ter pripadnost/motiviranost zaposlenih. V letu 2007 smo izdelali enotna samoevalvacijska merila – kazalce uspešnosti knjižnične dejavnosti osrednje univerzitetne knjižnice in visokošolskih knjižnic Univerze v Mariboru, katerih kvantitativne rezultate za študijsko leto 2006/2007 predstavljamo v priloženem poročilu.

1. UPORABNIKI, STORITVE

(obravnavano obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1.10.2006-30.9.2007)

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV – ŠTUDENTOV VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA/UNIVERZE³
GLEDE NA ŠTEVILO ŠTUDENTOV VPISANIH NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD/UNIVERZO³

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	40
Knjižnica EPF	68
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	66,14
Knjižnica FL	10,28
Knjižnica FOV	26,87
Knjižnica FVV	63
Knjižnica FZV	76,6
Knjižnica FK	75,24
Knjižnica MF	25
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	82
PF – Knjižnica	66,46

Interpretacija rezultatov: Glede na število vpisanih študentov na posamezni visokošolski zavod je odstotek uporabnikov knjižnice relativno nizek. Najnižja odstotka sta pri Fakulteti za logistiko in Fakulteti za organizacijske vede, kar je lahko razlog, da je na fakulteto vpisanih veliko študentov, katerim kraj bivanja ali začasni kraj bivanja nista sedež fakultete in knjižnične storitve koristijo drugje. Drugi razlog je lahko tudi število vpisanih študentov, ki pa študijskega programa ne obiskujejo. Knjižnici Fakultete za logistiko in Medicinske fakultete sta knjižnici v fazi razvoja, zaradi česar uporabnikom še ne nudita vseh storitev, kar je lahko tudi razlog, da študentje storitve koristijo drugje.

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV - ŠTUDENTOV IN ZAPOSLENIH NA VISOKOŠOLSKEM ZAVODU/UNIVERZI^{1,3} GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV²

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	54,7
Knjižnica EPF	79
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	86
Knjižnica FL	100
Knjižnica FOV	76,33
Knjižnica FVV	83
Knjižnica FZV	88,6
Knjižnica FK	96,82
Knjižnica MF	98,23
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	77
PF – Knjižnica	95

Interpretacija rezultatov: Uporabniki osrednje knjižnice in nekaterih visokošolskih niso samo študentje in zaposleni na visokošolskem zavodu Univerze v Mariboru. Največji delež drugih uporabnikov ima Univerzitetna knjižnica Maribor, kar izvira iz dejstva, da je UKM pomembna ustanova ne samo za univerzitetno okolje, temveč tudi za celotno severovzhodno Slovenijo in Maribor kot mesto. Dualnost Univerzitetne knjižnice je zgodovinsko pogojena in je kot druga največja knjižnica v državi varuhinja kulturne dediščine slovenskega naroda in države, znanstvene dediščine Univerze v Mariboru ter domoznanske dokumentacije mesta Maribor in širše regije. Svojim uporabnikom zagotavlja učinkovit in celovit dostop do zapisanega znanja ne glede na lastništvo in obliko.

- ŠTEVILO IZPOSJOJ GLEDE NA

- število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi¹
- število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³
- skupno število aktivnih uporabnikov²

ČLANICA	Št. izposoj / število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	Št. izposoj / število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	Št. izposoj / skupno število aktivnih uporabnikov ²
Univerzitetna knjižnica Maribor	33,1	14,36	18,11
Knjižnica EPF	48,34	35,76	38,47
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	11,7	7,7	10,1
Knjižnica FL	1,23	0,13	1,23
Knjižnica FOV	14,47	3,88	11,04
Knjižnica FVV	9,38	6,17	7,8
Knjižnica FZV	8,5	6,8	7,5
Knjižnica FK	21,04	20,45	20,37
Knjižnica MF	4,31	1,41	4,23
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	25,74	22,84	19,9
PF – Knjižnica	15,1	10,1	14,3

Anglija – akademske knjižnice:

56 izposoj / uporabnika

Avstralija (CAUL statistika)

24,11 izposoj/ uporabnika

Finska – univerzitetne knjižnice

63,6 izposoj/ uporabnika

Interpretacija rezultatov: Na rezultat vplivajo različni dejavniki kot je število gradiva, ki si ga uporabnik lahko izposodi naenkrat, krajši roki izposoje vplivajo na povečanje števila izposoj. Višje je število izposoj, bolj je, kar pomeni, da je zbirka skladna z informacijskimi potrebami uporabnikov. Indikator je manj pomemben v knjižnicah, katerim fizična izposoja gradiva ni primarna naloga temveč se bolj usmerjajo v ponudbo elektronskih virov. Zaradi le teh predvidevamo, da bo ta številka upadala in je kazalec število izposoj potrebno razumeti v kombinaciji s številom vpogledov v elektronske vire. Najvišjo izposajo gradiva na uporabnika ima knjižnica Ekonomsko-poslovne fakultete ter Univerzitetna knjižnica Maribor.

- ČAKALNI ČAS ZA GRADIVO, NAROČENO IZ SKLADIŠČA (AŽURNOST DOSTAVE)

ČLANICA	DELEŽ (min; dan/naročilo)
Univerzitetna knjižnica Maribor	10 min
Knjižnica EPF	Vso gradivo v prostem pristopu
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	1 dan
Knjižnica FL	/
Knjižnica FOV	/
Knjižnica FVV	/
Knjižnica FZV	/
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	Vso gradivo v prostem pristopu
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	/
PF – Knjižnica	/

Interpretacija rezultatov: Mnoge knjižnice skladišč nimajo in se vse gradivo nahaja v prostem pristopu. Prostorska stiska fakultetnih knjižnic, ki nimajo skladišč, lahko povzroča čezmeren odpis gradiva (gradivo se ne odpisuje zaradi vsebinske zastarelosti ali poškodb gradiva, temveč zaradi pomanjkanja prostora). Nekatere visokošolske knjižnice hranijo del gradiva v skladiščih UKM-a, kar povzroča prostorsko stisko tudi v osrednji knjižnici. Univerzitetna knjižnica Maribor, ki je tudi arhivska knjižnica Republike Slovenije, ima dve etaži namenjeni skladiščenju gradiva, vendar zaradi velike produkcije publikacij v Sloveniji že čuti potrebo po nadomestnem skladišču oziroma depozitu arhivskega izvoda na oddaljeni lokaciji.

- ČAKALNI ČAS ZA MEDKNJIŽNIČNO NAROČENO GRADIVO (PRI DESETIH NAKLJUČNO IZBRANIH PUBLIKACIJAH)

ČLANICA	DELEŽ (št. dni/naročilo)
Univerzitetna knjižnica Maribor	4
Knjižnica EPF	1 (za gradivo, ki se nahaja v knjižnici) dolg (gradivo, ki je izposojeno pri zaposlenih)
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	1 (za gradivo, ki se nahaja v knjižnici) 6 (gradivo, ki je izposojeno pri zaposlenih)
Knjižnica FL	/
Knjižnica FOV	/

Knjižnica FVV	2-3
Knjižnica FZV	/
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	Storitev se ne izvaja
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	/
PF – Knjižnica	/

Interpretacija rezultatov: Univerzitetna knjižnica Maribor, kot osrednja knjižnica univerze, izključno opravlja storitev medknjižnične izposoje za gradivo iz tujine za celotno univerzo. Izposojajo gradiva iz drugih slovenskih knjižnic lahko fakultetne knjižnice opravljajo same.

- DELEŽ GRADIVA, NAJDENEGA NA USTREZNI POSTAVITVI V PROSTEM PRISTOPU (UREJENOST PROSTEGA PRISTOPA; ZA DVAJSET NAKLJUČNO IZBRANIH PUBLIKACIJ)

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	85
Knjižnica EPF	90
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	80
Knjižnica FL	/
Knjižnica FOV	/
Knjižnica FVV	97
Knjižnica FZV	/
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	100
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	/
PF – Knjižnica	/

Interpretacija rezultatov: Knjižnice, ki so posredovale podatke, izkazujejo s tem kazalcem visoko urejenost gradiva na prostem pristopu. Delež nad 80% je stopnja visoke urejenosti.

- ŠTEVILO VPOGLEDOV (POVZETEK, POLNO BESEDILO)⁷ V ELEKTRONSKE VIRE GLEDE NA
  - število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
  - število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³

ČLANICA	število vpogledov (povzetek, polno besedilo) ⁷ v elektronske vire glede na število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	število vpogledov (povzetek, polno besedilo) ⁷ v elektronske vire glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ^{1,3}
Univerzitetna knjižnica Maribor (*podatek se nanaša na celotno UM)	29,23*	13,7*
Knjižnica EPF (e-diplome, GVIN)	150,47	111,31

Danska (Danish research libraries):

64,48 vpogledov / uporabnika

Interpretacija rezultatov: Elektronski viri (el. serijske publikacije, e-knjige, baze podatkov) so danes neobhoden vir informacij, ki jih ponujajo knjižnice. Knjižnice Univerze v Mariboru so se hitro prilagodile sodobnih trendom in vključile v svoje zbirke znanstvene revije in druge e-vire dostopne na spletu preko licenčnih pogodb. Pričakujemo trend povečevanja števila vpogledov v el. vire na uporabnika.

1.2 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

(obravnava koledarsko leto 2006 – 1.1.2006-31.12.2006)

- ŠTEVILO ENOT KNJIŽNIČNEGA GRADIVA⁴ GLEDE NA
  - število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
  - število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³
  - skupno število aktivnih uporabnikov²

ČLANICA	število enot knjižničnega gradiva ⁴ glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	število enot knjižničnega gradiva ⁴ glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	število enot knjižničnega gradiva ⁴ glede na skupno število aktivnih uporabnikov
Univerzitetna knjižnica Maribor	78.761* 2,14	36.899* 1,002	42.846* 1,163
Knjižnica EPF	0,81	0,6	0,64
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	0,58	0,42	0,49
Knjižnica FL	3,03	0,31	0,31
Knjižnica FOV	26,3*	7,1*	20*

Knjižnica FVV	0,86	0,60	0,69
Knjižnica FZV	1,13	0,91	1
Knjižnica FK	1,04	1,01	1,01
Knjižnica MF	5	1,64	4,9
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	1,06	0,94	0,82
PF – Knjižnica	0,94	0,62	0,89

*podatek se nanaša na celotno zbirko

Interpretacija rezultatov: V koledarskem letu 2006 se je najmanj povečal fond na uporabnika – študenta in zaposlenega na visokošolske zavodu/univerzi v Knjižnici tehniških fakultet in sicer za 0,58 enote, največ pa v knjižnici Medicinske fakultete, kjer je pa delež manjši, če vzamemo v obzir, da je le 25% vpisanih študentov na Medicinsko fakulteto tudi uporabnikov njene knjižnice.

- ŠTEVILO ENOT KNJIŽNIČNEGA GRADIVA⁴ PRIDOBLENIH Z NAKUPOM GLEDE NA
  - število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
  - število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³
  - skupno število aktivnih uporabnikov²

ČLANICA	število enot knjižničnega gradiva ⁴ pridobljenih z nakupom glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	število enot knjižničnega gradiva ⁴ pridobljenih z nakupom glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	število enot knjižničnega gradiva ⁴ pridobljenih z nakupom glede na skupno število aktivnih uporabnikov
Univerzitetna knjižnica Maribor	0,44	0,21	0,24
Knjižnica EPF	0,42	0,31	0,33
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	0,31	0,23	0,26
Knjižnica FL	0,85	0,09	0,85
Knjižnica FOV	26,1*	7*	20*
Knjižnica FVV	0,37	0,26	0,3
Knjižnica FZV	0,46	0,37	0,41
Knjižnica FK	0,46	0,44	0,44

Knjižnica MF	5	1,64	4,9
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	0,59	0,53	0,46
PF – Knjižnica	0,52	0,35	0,49

*podatek se nanaša na celotno zbirko

Interpretacija rezultatov: V koledarskem letu 2006 sta najmanj gradiva na uporabnika – študenta in zaposlenega na visokošolskem zavodu/univerzi nabavili Knjižnica tehniških fakultet in knjižnica Fakultete za varnostne vede in sicer 0,31 oz. 0,37 enote na uporabnika, največ pa knjižnica Medicinske fakultete, kjer se pa delež zmanjša, če vzamemo v obzir, da je le 25% vpisanih študentov na Medicinsko fakulteto tudi uporabnikov njene knjižnice. V povprečju je knjižnicam uspelo kupiti 0,5 enote gradiva na študenta in zaposlenega na visokošolskem zavodu/univerzi v letu 2006.

- ŠTEVILO NASLOVOV PERIODIČNIH PUBLIKACIJ (TISKANE IN ELEKTRONSKE REVIJE) PRIDOBLENIH Z NAKUPOM GLEDE NA
  - število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
  - število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³
  - na skupno število aktivnih uporabnikov²

ČLANICA	Število naslovov periodičnih publikacij (tiskane in elektronske revije) pridobljenih z nakupom glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	Število naslovov periodičnih publikacij (tiskane in elektronske revije) pridobljenih z nakupom glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzi ^{1,3}	Število naslovov periodičnih publikacij (tiskane in elektronske revije) pridobljenih z nakupom glede na skupno število aktivnih uporabnikov
Univerzitetna knjižnica Maribor	0,29	0,14	0,16
Knjižnica EPF	0,11	0,08	0,09
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	0,065	0,05	0,056
Knjižnica FL	0,03	0,003	0,03
Knjižnica FOV	0,17	0,04	0,13
Knjižnica FVV	0,04	0,03	0,04
Knjižnica FZV	0,09	0,08	0,09
Knjižnica FK	0,16	0,16	0,16

Knjižnica MF	0	0	0
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	0,07	0,06	0,05
PF – Knjižnica	0,06	0,04	0,05

Interpretacija rezultatov: Univerzitetna knjižnica Maribor namenja velik delež sredstev za nakup tiskanih in elektronskih serijskih publikacij – v letu 2007 je znašal nakup za to gradivo ca. 230.000,00 EUR, zato tudi najvišja vrednost kazalca.

- ODSOTOK GRADIVA V PROSTEM PRISTOPU

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	30
Knjižnica EPF	100
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	80
Knjižnica FL	/
Knjižnica FOV	23,3
Knjižnica FVV	77
Knjižnica FZV	/
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	100
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	/
PF – Knjižnica	/

Interpretacija rezultatov: Gradivo v prostem pristopu omogoča uporabnikom enostavnejši in preglednejši dostop do gradiva. Nekatere visokošolske knjižnice nimajo skladišč in kazalca ni moč razumeti tako, da če je vso gradivo v prostem pristopu, da je to najboljše. V prostem pristopu se naj nahaja gradivo, ki je aktualno, ki je iskano in se pogosto izposoja. Prosti pristop je namenjen tudi referenčnemu gradivu ter temeljnim zbirkam.

1.4 RAZVOJ POTENCIALOV KNJIŽNICE

(obravnava obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1.10.2006-30.9.2007)

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV- ŠTUDENTOV IN ZAPOSLENIH NA VISOKOŠOLSLEM ZAVODU/UNIVERZI^{1,3} GLEDE NA ŠTEVILO STROKOVNIH DELAVCEV KNJIŽNICE

- ŠTEVILO ŠTUDENTOV VPISANIH NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD/UNIVERZO³ GLEDE NA ŠTEVILO STROKOVNIH DELAVCEV KNJIŽNICE
- SKUPNO ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV² GLEDE NA ŠTEVILO STROKOVNIH DELAVCEV KNJIŽNICE

ČLANICA	število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3} glede na število strokovnih delavcev knjižnice	število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³ glede na število strokovnih delavcev knjižnice	skupno število aktivnih uporabnikov ² glede na število strokovnih delavcev knjižnice
Univerzitetna knjižnica Maribor	185,16	426,98	338,48
Knjižnica EPF	400,7	541,7	503,5
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	463,4	700,5	534,4
Knjižnica FL	102	992	102
Knjižnica FOV	254,8	948,2	333,8
Knjižnica FVV	506,5	770	609
Knjižnica FZV	419	524	472,5
Knjižnica FK	396,5	408	409
Knjižnica MF	111	338	113
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	482,3	543,5	623,9
PF – Knjižnica	467,7	703,7	615,3

Nemčija (BIX – Der Bibliothekindex, 2006)

- Univerze uporabnih ved povpr. 370,37 uporab. / delavca
- Univerze – integriran sistem s fakultetnimi knjižnicami povpr. 138,88 uporab./ delavca
- Univerze (samo osrednja univ. knjižnica) povpr. 196,1 uporab. / delavca

LISU statistika:

- stare univerze 158,98 uporab. / delavca
- nove univerze 208,76 uporab. / delavca

Avstralija (CAUL statistika)

149,25 uporab. / delavca

Poljska

- univerzitetne knjižnice 339,33 uporab. / delavca
- knjižnice tehniških univerz 403,89 uporab. /delavca

ZDA

- knjižnice javnih ustanov med 466 do 574 uporab. / delavca
- knjižnice zasebnih ustanov med 223 do 423 uporab. / delavca

Interpretacija rezultatov: Večina visokošolskih knjižnicah ima kadrovski primanjkljaj. V šestih knjižnicah je delež uporabnikov na strokovnega delavca krepko čez 400. V povprečju je na vseh knjižnicah Univerze v Mariboru (osrednja in visokošolske) 344 uporabnikov – študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi na strokovnega delavca, kar nas uvršča po primerjavi s tujino v rang Poljske in ZDA – knjižnic javnih ustanov. Ne glede na statistiko je potrebno pri komentiranju vzeti v obzir tudi obseg storitev, ki jih posamezna knjižnica opravlja. Vnos bibliografskih podatkov za potrebe evidence znanstveno raziskovalnega in pedagoškega dela v računalniški katalog je edinstven v Sloveniji in velik del strokovnih delavcev je zaposlenih s to dejavnostjo knjižnice.

1.5 PROSTORI IN OPREMA

(obravnavano obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1.10.2006-30.9.2007)

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV- ŠTUDENTOV IN ZAPOSLENIH NA VISOKOŠOLSLEM ZAVODU/UNIVERZI^{1,3} GLEDE NA ŠTEVILO RAČUNALNIŠKIH DELOVNIH MEST
- ŠTEVILO ŠTUDENTOV VPISANIH NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD/UNIVERZO³ GLEDE NA ŠTEVILO RAČUNALNIŠKIH DELOVNIH MEST
- SKUPNO ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV GLEDE NA ŠTEVILO RAČUNALNIŠKIH DELOVNIH MEST

ČLANICA	število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3} glede na število računalniških delovnih mest	število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³ glede na število računalniških delovnih mest	skupno število aktivnih uporabnikov glede na število računalniških delovnih mest
Univerzitetna knjižnica Maribor	308,6	711,63	564,13
Knjižnica EPF	140	190	176
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	463,4	700,5	534,4
Knjižnica FL	102	992	102
Knjižnica FOV	74,94	278,88	98,17
Knjižnica FVV	253,25	385	304,5
Knjižnica FZV	279,3	349,3	315

Knjižnica FK	44,05	45,3	45,5
Knjižnica MF	55,5	169	56,5
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	341,6	385	441,9
PF – Knjižnica	105,8	150,9	131,8

Interpretacija rezultatov: Najmanj računalnikov za uporabnike je namenjenih v Knjižnici tehniških fakultet, Miklošičevi knjižnici in Univerzitetni knjižnici. Za boljšo interpretacijo tega kazalca imamo v načrtu v bodoče spremljati zasedenost računalniških delovnih mest na uro v odnosu do odpiralnega časa knjižnice.

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV- ŠTUDENTOV IN ZAPOSLENIH NA VISOKOŠOLSLEM ZAVODU/UNIVERZI^{1,3} GLEDE NA ŠTEVILO ČITALNIŠKIH SEDEŽEV
- ŠTEVILO ŠTUDENTOV VPISANIH NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD/UNIVERZO³ GLEDE NA ŠTEVILO ČITALNIŠKIH SEDEŽEV
- SKUPNO ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV GLEDE NA ŠTEVILO ČITALNIŠKIH SEDEŽEV

ČLANICA	število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3} glede na število čitalniških sedežev	število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³ glede na število čitalniških sedežev	skupno število aktivnih uporabnikov glede na število čitalniških sedežev
Univerzitetna knjižnica Maribor	26,01	59,97	47,54
Knjižnica EPF	62	84	78
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	112,3	169,8	129,5
Knjižnica FL	102	992	102
Knjižnica FOV	53,08	197,54	69,54
Knjižnica FVV	84,42	128,33	101,5
Knjižnica FZV	55,8	69,8	63
Knjižnica FK	56,64	58,28	58,5
Knjižnica MF	9,25	28,17	9,42
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	27,3	30,8	35,35
PF – Knjižnica	20,3	28,9	25,3

Avstralija (CAUL – Council of Australian University Libraries) :	9,9 uporab. / sedež
Finska (Finish research library statistics database)	5 uporab. / sedež
Nemčija (bavarske univerzitetne knjižnice)	7,3 uporab. / sedež

Interpretacija rezultatov: Čitalniško mesto je kakovostni vidik, ki je v odnosu do uporabnika zelo pomemben in je neposredno povezan s pogoji za študij. Najmanj čitalniškim mest nudijo v Knjižnici tehniških fakultet in v primerjavi s knjižnicami Zahodne Evrope in Avstralije vidno zaostajamo.

- ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV- ŠTUDENTOV IN ZAPOSLENIH NA VISOKOŠOLSKEM ZAVODU/UNIVERZI^{1,3} GLEDE NA VELIKOST KNJIŽNIČNEGA PROSTORA⁵ V M²
- ŠTEVILO ŠTUDENTOV VPISANIH NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD/UNIVERZO³ GLEDE NA VELIKOST KNJIŽNIČNEGA PROSTORA⁵ V M²
- SKUPNO ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV GLEDE NA VELIKOST KNJIŽNIČNEGA PROSTORA⁵ V M².

ČLANICA	število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3} glede na velikost knjižničnega prostora ⁵ v m ²	število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³ glede na velikost knjižničnega prostora ⁵ v m ²	skupno število aktivnih uporabnikov glede na velikost knjižničnega prostora ⁵ v m ² .
Univerzitetna knjižnica Maribor	0,93	2,13	1,69
Knjižnica EPF	4,45	6,02	5,59
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	20,6	31,1	23,7
Knjižnica FL	4,08	39,68	4,08
Knjižnica FOV	4,07	15,14	5,33
Knjižnica FVV	6,84	10,41	8,23
Knjižnica FZV	9,3	11,7	10,5
Knjižnica FK	6,6	6,8	6,8
Knjižnica MF	1,39	4,23	1,41
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	4,28	4,82	5,53
PF – Knjižnica	3,7	5,32	4,6

V Nemčiji izveden »benchmarking« projekt iz leta 2005 je prikazal naslednje rezultate

- Univerze uporabnih ved povpr. 2,8 uporab. / m²
- Univerze – integriran sistem s fakultetnimi knjižnicami povpr. 1,2 uporab./ m²
- Univerze (samo osrednja univ. knjižnica) povpr. 3,1 uporab. /m²

V Angliji (SCONUL – Society of College, National and University Libraries statistika) so predstavili naslednje rezultate: 1,1 uporab. / m²

Avstralija (CAUL – Council of Australian University Libraries) : 1,5 uporab. / m²

Poljska - Univerzitetne knjižnice: 3,7 uporab. / m²

Poljska – Knjižnice tehniških univerz: 6,6 uporab. / m²

Interpretacija rezultatov: Največje pomanjkanje prostora za izvajanje knjižničnih storitev ima Knjižnica tehniških fakultet. Le ta ni izražena samo s tem kazalcem, temveč tudi z drugimi, kot so število uporabnikov na čitalniško mesto, etc.

5.6 IZDATKI KNJIŽNICE

(obravnavano koledarsko leto 2006 – 1.1.2006-31.12.2006)

- DELEŽ SREDSTEV⁶ ZA NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA GLEDE NA CELOTNE PRIHODKE VISOKOŠOLSKE/UNIVERZITETNE KNJIŽNICE

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	20,9
Knjižnica EPF	49,61
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	54,7
Knjižnica FL	/
Knjižnica FOV	/
Knjižnica FVV	0,96
Knjižnica FZV	51,87
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	/
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	86
PF – Knjižnica	82,4

- CELOTNI PRIHODKI KNJIŽNICE GLEDE NA ŠTEVILO AKTIVNIH UPORABNIKOV

ČLANICA	DELEŽ (EUR/uporabnika)
Univerzitetna knjižnica Maribor	135,11
Knjižnica EPF	130,26
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	103,38
Knjižnica FL	180,45
Knjižnica FOV	/
Knjižnica FVV	20,28
Knjižnica FZV	62,24
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	/
Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	18,69
PF – Knjižnica	/

Nemčija (BIX – Der Bibliothekindex, 2006)

- Univerze uporabnih ved	povpr. 179,38 EUR/uporab.
- Univerze – integriran sistem s fakultetnimi knjižnicami	povpr. 526,01 EUR/uporab.
- Univerze (samo osrednja univ. knjižnica)	povpr. 426,78 EUR/uporab.
Finska (Finnish research library statistics database)	339,46 EUR/uporab.

- DELEŽ SREDSTEV ZA KNJIŽNICO V CELOTNIH PRIHODKIH VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

ČLANICA	DELEŽ (%)
Univerzitetna knjižnica Maribor	100
Knjižnica EPF	4,74
Knjižnica tehniških fakultet FERI, FG, FKKT in FS	/
Knjižnica FL	0,13
Knjižnica FOV	/
Knjižnica FVV	0,87
Knjižnica FZV	2,7
Knjižnica FK	/
Knjižnica MF	/

Miklošičeva knjižnica FNM, FF in PeF	0,9
PF – Knjižnica	/

Interpretacija rezultatov: Finančen kazalce je vedno najtežje zbrati. Večkrat smo soočeni z dejstvom, da visokošolske knjižnice ne posredujejo teh podatkov iz različnih razlogov. Vendar so za načrtovanje dejavnosti zelo pomembni.

ZAKLJUČEK

Z analizami različnih segmentov dejavnosti v knjižni dejavnosti Univerze v mariboru in s predlogi rešitev kratkoročnega in dolgoročnega značaja bo Komisija za kakovost UKM v sodelovanju z visokoškolskimi knjižnicami nadaljevala tudi v bodoče. V pričujočem poročilu smo prvič analizirali knjižnično dejavnost s pomočjo kazalnikov uspešnosti, ki jih bomo odslej permanentno uporabljali in nadgrajevali. Ta metodologija nam bo v prihodnosti omogočila spremljanje gibanj in trendov v različnih segmentih dejavnosti. Zraven analiz specifičnih segmentov knjižnične dejavnosti je Komisija z vzpostavitvijo enotnih samoevalvacijskih kazalnikov uspešnosti knjižnične dejavnosti vzpostavila sistematično evalvacijo dejavnosti knjižnice in oblikovanje kriterijev kakovosti, po katerih se bo evalvacijo letno izvajala v skladu z veljavnimi standardi in priporočili stroke in univerze. Uvajanje statističnih in sistemskih metod vrednotenja uspešnosti je podlaga v procesih odločanja, hkrati pa imamo z njimi dokument, s katerim lahko utemeljeno in argumentirano predstavimo kakovost storitev in ustanov in potrebe za nadaljnji razvoj dejavnosti partnerjem, ki so vpleteni v sistem sprememb.

---

¹ *aktivni uporabniki – študenti in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi*¹ so študentje in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi³, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja

² *skupno število aktivnih uporabnikov* so vsi uporabniki, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja.

³ »/ *univerze*« velja za Univerzitetno knjižnico Maribor, medtem ko visokošolska knjižnica upošteva število uporabnikov^{1,2} matičnega visokošolskega zavoda.

⁴ *število enot knjižničnega gradiva* - upoštevajo se inventarizirane enote knjižničnega gradiva; pri periodičnih publikacijah se upošteva kot eno enoto en inventariziran letnik publikacije.

⁵ *velikost knjižničnega prostora* - površina namenjena uporabnikom.

⁶ *sredstev* - upoštevajo se sredstva od vseh prihodkov za izvajanje javne službe in nakup knjižničnega gradiva (vir: proračun RS-MVZT (izobraževalna dejavnost), proračun RS-MVZT oz ARRS (raziskovalna dejavnost), Proračun RS-MVZT (drugi proračunski viri), Evropski proračun-raspisi izven proračuna RS, druga sredstva za izvajanje javne službe (izredni študij), prihodki od prodaje blaga na trgu)

⁷ *število vpogledov (povzetek, polno besedilo)* - poroča Univerzitetna knjižnica Maribor za celotno Univerzo v Mariboru